

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2018793
Steller: J. Bockma
Datum commissie: 27 juni 2023
Datum raadsvergadering: 11 juli 2023

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: K. Hakhoff
E-mail: j.bockma@hoorn.nl

Onderwerp

Beleidsuitgangspunten Psychisch Kwetsbare Inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte 2025 en verder

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Beleidsuitgangspunten psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte 2025 en verder
2	
3	
4	
5	

De raad besluit

De beleidsuitgangspunten Psychisch Kwetsbare Inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte 2025 en verder vast te stellen, waarvan de kernpunten zijn:

1. Geen verschil meer tussen de Maatschappelijke Opvang - en Beschermd Wonen - doelgroepen én voorzieningen. De doelgroep bestaat uit psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte.
2. Vier typen voorzieningen in de regio Westfriesland voor de doelgroep, namelijk kortdurende opvang, intramurale voorzieningen, tussenvoorzieningen en extramuraal (Beschermd Thuis).
3. Kortdurende opvang voor meerdere doelgroepen voor observatie, stabilisatie en overbrugging van de wachtlijst.
4. Verlaging van de toegangsleeftijd van achttien naar zestien jaar voor een aantal voorzieningen voor jongeren die ná de achttiende verjaardag niet zelfstandig kunnen wonen of terecht kunnen bij familie en / of vrienden.
5. En laagdrempelige ondersteuning voor kinderen die bij een ouder / de ouders verblijven in de voorzieningen.

Samenvatting

Vanaf 2025 lopen de contracten met de regionaal ingekochte zorgaanbieders voor Beschermd Wonen (BW) en Beschermd Thuis (BT) af. Voor het aankomende inkooptraject zijn nieuwe beleidsuitgangspunten geformuleerd waar de Maatschappelijke Opvang (MO) ook onderdeel van uitmaakt. De beleidsuitgangspunten zijn gebaseerd op landelijke en lokale ontwikkelingen én een extern onderzoek naar het Westfriesse zorglandschap voor deze groep inwoners. In de beleidsuitgangspunten staat wat de Westfriesse gemeenten nodig vinden om passende zorg voor de doelgroep te organiseren. De beleidsuitgangspunten vormen de kaders voor de inkoop (het wat). Met de nieuwe beleidsuitgangspunten wordt het zorgaanbod voor de doelgroep verbreed, verhuizen cliënten zo min mogelijk, wordt kortdurende opvang toegankelijk voor een brede doelgroep, versoepelen we de overgang vanuit Jeugdzorg naar de Wmo én krijgen kinderen in de voorzieningen laagdrempelige ondersteuning. In de maanden maart en april van 2023 zijn de beleidsuitgangspunten besproken met de belangrijkste gecontracteerde partners. In april 2023 zijn de beleidsuitgangspunten tijdens de regionale raadsledenavond en tijdens een regionale participatieavond voor cliënt- en adviesraden gepresenteerd.

Bij de diverse partijen zijn de beleidsuitgangspunten goed ontvangen en is de gegeven input waar mogelijk verwerkt.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De inkoopcontracten met de regionale zorgaanbieders voor BW en BT lopen per 2025 af. Voor het aankomende inkooptraject zijn nieuwe beleidsuitgangspunten geformuleerd waar de MO ook onderdeel van uitmaakt.

Belang

Om de zorgcontinuïteit van cliënten te waarborgen moet de gemeenteraad in juli 2023 een besluit nemen over de beleidsuitgangspunten.

Centrale vraag

Welke kaders wil de gemeenteraad vastleggen voor psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Vanaf 2025 een Westfries zorgaanbod dat aansluit op de behoeften van psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte. De doelgroep herstelt zo snel als mogelijk in een stabiele omgeving.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt bij aan Global Goal 3: *'good health and well – being'*.

Concreet betekent dit dat het voorstel een positief effect heeft op onder andere de welvaart, de gezondheid en het geluksgevoel van de samenleving in zijn algemeen.

4. Kaders

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Sinds de invoering van de Wmo in 2008 is gemeente Hoorn verantwoordelijk / centrumgemeente voor de MO en het Verslavingsbeleid (Vb) en de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) in de regio Westfriesland. Bij de inwerkingtreding van de Wmo in 2015 is daar de verantwoordelijkheid voor BW bijgekomen en is Hoorn formeel geen centrumgemeente meer voor MO. Wel ontvangt Hoorn nog steeds de financiële middelen vanuit het Rijk voor de MO, Vb en OGGz. In 2022 zijn alle Westfriesse gemeenten inhoudelijk verantwoordelijk geworden voor BW.

Regionaal samenwerkingsconvenant (psychisch) kwetsbare inwoners

De zeven Westfriesse gemeenten werken samen en hebben afspraken vastgelegd in een samenwerkingsconvenant tot 2023 (met verlengingsmogelijkheden) en een dienstverleningsovereenkomst tot 2026. Deze documenten zijn vastgesteld in de Westfriesse colleges. Gemeente Hoorn is door alle gemeenten gemandateerd voor het organiseren van maatwerkvoorzieningen BW en MO in de regio Westfriesland. Daarnaast is gemeente Hoorn gemandateerd om het regionaal budget te beheren, waar de rijksgelden in samenkomen en de backoffice taken voor deze voorzieningen uit te voeren.

Toekomstvisie kwetsbare inwoners

Eind 2017 is het meerjaren beleidskader 'Herstel en Participatie: Toekomstvisie Kwetsbare Inwoners 2018- 2023' door alle Westfriesse raden vastgesteld. De toekomstvisie is de Westfriesse vertaling van het

advies van de Commissie Toekomst Beschermd Wonen: 'Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis' uit 2015. De voorzieningen voor psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte vallen onder dit kader.

5. Argumenten

De beleidsuitgangspunten psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte 2025 vormen de kaders voor het nieuwe inkooptraject voor het zorgaanbod voor deze groep inwoners. Het ontwikkelen van de beleidsuitgangspunten valt samen met het ontwikkelen van een nieuw meerjarig beleidskader. De nieuwe beleidsuitgangspunten worden dan onderdeel van het nieuwe meerjarig beleidskader. Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten uitgelicht.

Geen verschil meer in doelgroepen

In 2022 is een extern onderzoek gedaan naar het Westfriesse zorgaanbod. Uit het externe onderzoek blijkt dat de doelgroepen op elkaar lijken die in de MO - en BW – voorzieningen verblijven. In beide typen voorzieningen gaat het om psychisch kwetsbare inwoners met een woon - én ondersteuningsbehoefte. Als dit onderscheid wordt weggehaald ontstaat er een breder aanbod voor de gehele doelgroep. Dit betekent niet dat de hele doelgroep dezelfde ondersteuningsbehoefte heeft. De ondersteuningsbehoeften zijn per persoon verschillend en daarom is een gedifferentieerd aanbod in de regio belangrijk. HHM adviseert om vier typen voorzieningen in de regio aan te bieden, namelijk kortdurende opvang, intramurale voorzieningen, tussenvoorzieningen en extramuraal (BT). Deze twee aanbevelingen zijn overgenomen in de beleidsuitgangspunten.

Wonen eerst

Wonen eerst vormt een belangrijk uitgangspunt. Iedereen heeft een stabiele woonplek of wordt begeleid naar een zo thuis mogelijke oplossing, met indien nodig passende ondersteuning. Inwoners worden zo min mogelijk geconfronteerd met verhuisbewegingen.

Kortdurende opvang

Op dit moment kunnen inwoners zich alleen buiten kantoortijden bij de nachtopvang melden. De nachtopvang is een 12 – uursvoorziening voor een beperkte groep. Met het realiseren van een 24 – uurs kortdurende opvang op verschillende locaties is er ook voor andere doelgroepen een plek waar ze zich buiten kantoortijden kunnen melden. Zoals voor gezinnen met kinderen en mensen die in herstel zijn van één of meerdere verslavingen. De invulling van de kortdurende opvang wordt heel anders dan die van de nachtopvang. In de kortdurende opvang komen de cliënten die direct opvang nodig hebben, maar waarvoor niet direct een geschikte plek vrij is én de cliënten waarvan de zorgvraag nog onvoldoende in kaart is gebracht. Er blijven plekken voor passanten / cliënten die zorg mijden. Er wordt gekeken per cliënt of hij of zij meer gebaat is bij 12 – uurs of 24 – uursopvang.

Verlaging toegangsleeftijd

Door verlaging van de toegangsleeftijd van achttien naar zestien jaar voor een aantal voorzieningen kan er voor een cliënt in een vroegtijdig stadium naar een geschikte woonoplossing met ondersteuning gezocht. Dit geldt alleen voor jongeren die niet zelfstandig kunnen wonen op hun 18^e verjaardag of terecht kunnen bij het sociaal netwerk. Jongeren krijgen hierdoor met minder verhuisbewegingen te maken dan in de huidige situatie, omdat zij sneller in een voorziening worden geplaatst waar zij ook na hun 18^e verjaardag kunnen blijven.

Laagdrempelige ondersteuning voor meekomende kinderen in de voorzieningen

Kinderen die met hun ouder(s) mee kwamen in de voorzieningen kregen tot voor kort geen aparte ondersteuning in de voorzieningen. Uit onderzoek blijkt dat meeverhuizen naar een opvangvoorziening een grote impact heeft op een kind, ook als het kind op het eerste gezicht geen zorg nodig heeft. De afgelopen periode heeft een pilot gedraaid bij dnoDoen om ook de kinderen in de opvang

laagdrempelige ondersteuning te bieden met goede resultaten. Het doel is om deze manier van werken ook bij andere voorzieningen waar kinderen verblijven toe te passen.

Kosten:

Wij verwachten dat vanaf 2025 de kosten voor psychisch kwetsbare mensen met een woon- én ondersteuningsbehoefte in eerste instantie zullen stijgen. Wij willen meer begeleiding bieden tijdens de kortdurende opvang, hogere kwaliteitseisen stellen aan de begeleiding en de leeftijdsgrens van de doelgroep verruimen. Naar verwachting zullen ook aanpassingen nodig zijn in de informatiesystemen van de gemeente zelf.

Wij verwachten op termijn een daling in de kosten door:

- afbouw van intramurale plekken.
- uitbreiding van extramurale ondersteuning zoals BT.
- duurzame domein overstijgende ondersteuning van de cliënt en zijn / haar gezin.

Alternatief scenario: niets veranderen in het zorgaanbod

Een alternatief scenario is om niets te veranderen in het zorgaanbod. Dit betekent dat zorgaanbieders niet worden aangespoord via het inkooptraject om het zorgaanbod te vernieuwen. Het zorgaanbod sluit dan minder goed aan op de behoeften van de doelgroep en de doelgroep kan dan minder snel werken aan herstel en valt sneller terug in oude patronen.

6. Maatschappelijk draagvlak

De beleidsuitgangspunten zijn regionaal ambtelijk opgesteld en afgestemd met de grootste gecontracteerde zorgaanbieders en cliënten- en adviesraden. Ook zijn de beleidsuitgangspunten gepresenteerd op de regionale raadsledenavond van april 2023. Er is positief gereageerd op de nieuwe beleidsuitgangspunten.

7. Financiële consequenties

De te verwachten hogere kosten voor het vernieuwde zorglandschap (t.o.v. het huidige zorglandschap) kunnen naar verwachting worden gedekt vanuit het regionale MOBW budget.

8. Communicatie

De uitkomsten van het raadsbesluit worden meegenomen in gesprekken met zorgaanbieders en in het inkooptraject in het algemeen.

9. Realisatie

Het vaststellen van de beleidsuitgangspunten is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Het vaststellen van de inkoopstrategie en het afgeven van het gunningsbesluit is een collegebevoegdheid.

Hoorn, 30 mei 2023

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester,